

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 6 ноември 2020 г.
(OR. en)

12525/20

Междуинституционално досие:
2018/0252(NLE)

АТО 60
CADREFIN 351

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители
№ док. Ком.:	10137/18
Относно:	Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА за създаване на специална финансова програма за извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения и управление на радиоактивни отпадъци и за отмяна на Регламент (Евратом) № 1368/2013 на Съвета

След приключване на работата в работна група „Атомни въпроси“ приложено на делегациите се изпраща чиста версия на посоченото по-горе предложение.

2018/0252 (NLE)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА

за създаване на специална финансова програма за извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения и управление на радиоактивни отпадъци и за отмяна на Регламент (Евратом) № 1368/2013 на Съвета

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, и по-специално член 203 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като взе предвид становището¹ на Европейския парламент,

като има предвид, че:

- (1) В съответствие с Римската декларация² бюджетът на Съюза следва да подпомогне изграждането на безопасна и сигурна Европа; това е измерение, в което програмите за извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения са дали принос до момента и имат потенциала да продължат да го правят и в бъдеще. След спирането на дадено ядрено съоръжение основното положително въздействие, което трябва да се постигне, е постепенното намаляване на радиологичния риск за работниците, населението и околната среда в засегнатите държави членки, а също и в Съюза като цяло.

---

¹

² Декларация на ръководителите на 27 държави членки и на Европейския съвет, Европейския парламент и Европейската комисия (25 март 2017 г.)
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/bg/STATEMENT_17_767

- (2) Една специална финансова разходна програма може да генерира допълнителна европейска добавена стойност, превръщайки се в референтен показател в рамките на Съюза за безопасно управление на технологичните въпроси в областта на извеждането от експлоатация и разпространението на знания. Такава финансова помощ следва да се предоставя въз основа на предварителна оценка, в която се установяват специфичните потребности и се демонстрира европейската добавена стойност, с цел да се подпомогне извеждането от експлоатация на ядрени съоръжения и безопасното управление на радиоактивни отпадъци.
- (3) Дейностите, обхванати от настоящия регламент, следва да бъдат съобразени с приложимото право на Съюза и с приложимото национално право. Подобна финансова помощ следва да остане изключение, без да се накърняват принципите и целите, произтичащи от законодателството в областта на ядрената безопасност, а именно Директива 2009/71/Евратом на Съвета³, и в областта на управлението на отпадъците, по-специално Директива 2011/70/Евратом на Съвета⁴. Държавите членки носят крайната отговорност за безопасното управление на генерираните радиоактивни отпадъци и отработено гориво в съответствие с член 4, параграф 1 и член 7, параграф 1 от Директива 2011/70/Евратом на Съвета.
- (4) Съгласно Протокола относно условията и договореностите за приемането на Република България и на Румъния в Европейския съюз⁵ България се задължи да затвори блокове 1 и 2 и блокове 3 и 4 на атомната електроцентрала „Козлодуй“ съответно до 31 декември 2002 г. и 31 декември 2006 г. и впоследствие да ги изведе от експлоатация. Извеждането от експлоатация генерира за България значителна финансова тежест, свързана с преки и непреки разходи. В съответствие с поетите задължения България спря всички посочени блокове в рамките на определените срокове.

---

³ Директива 2009/71/Евратом на Съвета от 25 юни 2009 г. за установяване на общностна рамка за ядрената безопасност на ядрените инсталации (ОВ L 172, 2.7.2009 г., стр. 18).

⁴ Директива 2011/70/Евратом на Съвета от 19 юли 2011 г. за създаване на рамка на Общността за отговорно и безопасно управление на отработено гориво и радиоактивни отпадъци (ОВ L 199, 2.8.2011 г., стр. 48).

⁵ ОВ L 157, 21.6.2005 г., стр. 29.

- (5) Съгласно Протокол № 9 относно блок 1 и блок 2 на атомната електроцентрала „Бохунице V1“ в Словакия⁶, приложен към Акта за присъединяване от 2003 г., Словакия се задължи да затвори блок 1 и блок 2 на атомната електроцентрала „Бохунице V1“ съответно до 31 декември 2006 г. и 31 декември 2008 г. и впоследствие да ги изведе от експлоатация. Извеждането от експлоатация генерира за Словакия значителна финансова тежест, свързана с преки и непреки разходи. В съответствие с поетите задължения Словакия спря всички посочени блокове в рамките на определените срокове.
- (6) Съгласно задълженията си по съответния Договор за присъединяване и с помощ от Съюза България и Словакия постигнаха значителен напредък към извеждането от експлоатация на атомните електроцентрали „Козлодуй“ и „Бохунице V1“. За безопасното постигане на крайното състояние на извеждането от експлоатация е необходима допълнителна работа. Въз основа на текущите планове за извеждане от експлоатация, завършването на работата по извеждането от експлоатация е предвидено за края на 2030 г. за атомната електроцентрала „Козлодуй“ и до 2025 г. за атомната електроцентрала „Бохунице V1“.
- (7) Съвместният изследователски център (JRC) на Европейската комисия беше създаден по силата на член 8 от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия. При прилагане на посочения член в периода 1960—1962 г. между Европейската общност за атомна енергия и Германия, Белгия, Италия и Нидерландия бяха сключени договорености за обекти. В последните два случая националните ядрени инсталации бяха прехвърлени на Общността. И в четирите обекта беше създадена инфраструктура, предназначена за научноизследователска дейност в ядрената област, включваща нови инсталации. Някои от тези инсталации все още се използват, някои от тях са спрени, в част от случаите преди повече от 20 години, но като цяло инсталациите са до голяма степен остарели.

---

⁶ ОВ L 236, 23.9.2003 г., стр. 954.

- (8) Въз основа на член 8 от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия и в съответствие с член 7 от Директива 2011/70/Евратом на Съвета²⁴, JRC следва да управлява своите натрупани пасиви от ядрени дейности и да изведе от експлоатация своите спрени ядрени инсталации в съответствие с приложимото национално законодателство. В съответствие с това програмата на JRC за извеждане от експлоатация и управление на отпадъците стартира през 1999 г. със съобщение до Европейския парламент и до Съвета⁷, като от този момент Комисията редовно представя актуална информация относно напредъка на програмата⁸.
- (9) Европейската комисия прецени, че оптималният вариант за удовлетворяване на изискванията, предвидени в член 5, параграф 1, буква е) и член 7 от Директива 2011/70/Евратом на Съвета, е да се следва стратегия, която комбинира дейностите по извеждане от експлоатация и управление на отпадъците със стартирането на обсъждания между JRC и държавите членки — домакини, относно евентуалното прехвърляне на пасивите във връзка с извеждането от експлоатация и управлението на отработено гориво и радиоактивни отпадъци по взаимни споразумения между Комисията и държавите членки — домакини. JRC следва да осигурява и поддържа адекватни ресурси за изпълнение на задълженията си във връзка с извеждането от експлоатация и безопасността при управлението на отработено гориво и радиоактивни отпадъци.

---

⁷ „Натрупани пасиви в резултат от ядрени дейности, проведени от Съвместния изследователски център съгласно Договора за Евратом — извеждане от експлоатация на остарели ядрени съоръжения и управление на отпадъци“, COM(1999)114 final.

⁸ Съобщение на Комисията до Съвета и до Европейския парламент – Извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения и управление на отпадъци – ядрени пасиви, произтичащи от дейностите на Съвместния изследователски център (JRC), проведени съгласно Договора за Евратом, SEC(2004)621 final.

Съобщение на Комисията до Съвета и до Европейския парламент – Извеждане от експлоатация на ядрени инсталации и управление на радиоактивни отпадъци: управление на отговорностите по ядрени въпроси, които произтичат от дейностите на Съвместния изследователски център (СИЦ), провеждани съгласно Договора за Евратом, SEC(2008)903 final.

Съобщение на Комисията до Съвета и до Европейския парламент – Извеждане от експлоатация на ядрени инсталации и управление на радиоактивни отпадъци: управление на отговорностите по ядрени въпроси, които произтичат от дейностите на Съвместния изследователски център (JRC), проведени съгласно Договора за Евратом, SEC(2013)734 final.

- (10) Настоящият регламент отговаря на потребностите, установени за многогодишната финансова рамка за периода от 1 януари 2021 до 31 декември 2027 г., и определя финансов пакет за програмите за подпомагане на извеждането от експлоатация на блокове 1—4 на атомната електроцентрала „Козлодуй“ в България („програма Козлодуй“) и на блокове 1 и 2 на атомната електроцентрала „Бохунице V1“ в Словакия („програма Бохунице“), както и за извеждането от експлоатация и управлението на отработено гориво и радиоактивни отпадъци от ядрените инсталации на Комисията в четири обекта на JRC: JRC-Геел в Белгия, JRC-Карлсруе в Германия, JRC-Испра в Италия и JRC-Петен в Нидерландия (програма на JRC за извеждане от експлоатация и управление на отпадъците), който финансов пакет представлява основната референтна сума за Европейския парламент и Съвета в хода на годишната бюджетна процедура по смисъла на точка 17 от Междунституционалното споразумение от 2 декември 2013 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление⁹.
- (11) Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета (наричан по-долу „Финансовият регламент“) се прилага за настоящата програма. Във Финансовия регламент са предвидени правилата относно изпълнението на бюджета на Съюза, включително правилата относно безвъзмездните средства, наградите, поръчките, непрякото управление, финансовите инструменти, бюджетните гаранции, финансовата помощ и възстановяването на разходите на външните експерти.

---

⁹ Междунституционално споразумение от 2 декември 2013 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление (ОВ С 373, 20.12.2013 г., стр. 1).

(12) В съответствие с Финансовия регламент, Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета¹⁰ и Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета¹¹, Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета¹² и Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета¹³ финансовите интереси на Съюза трябва да се защитават посредством пропорционални мерки, включително посредством мерки, свързани с предотвратяване, разкриване, коригиране и разследване на нередности, включително измами, със събиране на изгубени, недължимо платени или неправилно използвани средства и, когато е целесъобразно, налагане на административни санкции. По-специално, в съответствие с регламенти (ЕС, Евратом) № 883/2013 и (Евратом, ЕО) № 2185/96, Европейската служба за борба с измамите (OLAF) може да извършва административни разследвания, включително проверки и инспекции на място, с цел установяване на наличието на измами, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза. В съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1939 на Европейската прокуратура са предоставени правомощия да извършва разследване и наказателно преследване за престъпления срещу финансовите интереси на Съюза, както е предвидено в Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета¹⁴. В съответствие с Финансовия регламент всички лица или субекти, получаващи средства от Съюза, трябва да оказват пълно съдействие за защита на интересите на Съюза, да предоставят правата и достъпа, необходими на Комисията, на OLAF, на Сметната палата и, по отношение на държавите членки, участващи в засилено сътрудничество съгласно Регламент (ЕС) 2017/1939, на Европейската прокуратура, и да гарантират, че всички трети лица, участващи в изпълнението на средства на Съюза, предоставят равностойни права.

---

¹⁰ Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

¹¹ Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1).

¹² Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

¹³ Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 г. за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура (ОВ L 283, 31.10.2017 г., стр. 1).

¹⁴ Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 г. относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 29).

- (13) Настоящият регламент не засяга резултатите от каквито и да било бъдещи процедури, свързани с държавни помощи, които може да бъдат предприети в съответствие с членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз.
- (14) Размерът на бюджетните кредити, определени за програмата, както и програмният период и разпределението на финансовите средства между действията, могат да бъдат преразгледани въз основа на резултатите от междинните и окончателните доклади за оценка. Може да се постигне допълнителна бюджетна гъвкавост чрез преразпределяне на финансови средства между действията, където и когато е необходимо, като се даде приоритет на дейности, спомагащи за преодоляване на свързаните с безопасността предизвикателства, които произтичат от извеждането от експлоатация и управлението на радиоактивни отпадъци на блокове 1—4 на атомната електроцентрала „Козлодуй“ в България и на блокове 1 и 2 на атомната електроцентрала „Бохунице V1“ в Словакия, без да се засягат други действия, осъществявани в рамките на настоящия регламент, и в съответствие с Финансовия регламент.
- (15) Програмата следва да има връзка и със създаването на знания, а придобитият в нейните рамки опит и извлечените поуки относно процеса на извеждане от експлоатация следва да се обменят и разпространяват в Съюза в координация и при взаимодействие с другата сходна програма на Съюза за дейностите по извеждане от експлоатация в Литва, тъй като подобни мерки генерират максимална европейска добавена стойност и допринасят за безопасността на работниците и населението, както и за опазването на околната среда. Обхватът, процедурата и икономическите аспекти на сътрудничеството следва да бъдат подробно изложени в многогодишната работна програма и също да могат да бъдат предмет на споразумения между държавите членки и/или с Комисията.

- (15a) JRC следва да улеснява разпространението на знания сред различните заинтересовани страни в Съюза (напр. като извършва пазарни анализи, прегледи и оценки на потребностите от знания в ЕС, като набелязва потенциални насоки за сътрудничество, заинтересовани страни и сфери, в които създадените при изпълнението на програмата знания биха генерирали максимална добавена стойност, и разработва формати за обмен на знания) по координиран начин. Разпространението на създадените знания следва да бъде финансирано от JRC. Всяка държава членка може да инициира развитие на връзки и обмен за разпространение на знания.
- (16) За да се гарантира безопасност и да се осигури възможно най-голяма ефикасност, извеждането от експлоатация на ядрените съоръжения и управлението на радиоактивни отпадъци, обхванати от настоящия регламент, следва да се извършват въз основа на най-добрата налична техническа експертиза и при надлежно отчитане на естеството и технологичните спецификации на инсталациите, които предстои да бъдат изведени от експлоатация, като при това се вземат предвид най-добрите международни практики.
- (17) България, Словакия и Комисията следва да гарантират ефективно наблюдение и контрол върху развитието на процеса на извеждане от експлоатация, с цел да се гарантира максимална европейска добавена стойност на финансирането, отпуснато съгласно настоящия регламент, въпреки че крайната отговорност по извеждането от експлоатация се носи от двете засегнати държави членки. Това включва ефективно измерване на изпълнението и при необходимост прилагане на коригиращи мерки. За тази цел следва да се създаде комитет с наблюдателни и информационни функции, който да се съпредседателства от представител на Комисията и на съответната държава членка. Наред с това трябва да се сформира и група от независими експерти от държавите членки, назначени от Комисията, която да подпомага програмата на JRC за извеждане от експлоатация и управление на отпадъците.
- (18) Съгласно точки 22 и 23 от Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество настоящата програма следва да се подложи на оценка въз основа на информацията, събрана в съответствие със специалните изисквания за мониторинг, като същевременно се избягват административната тежест, по-специално за държавите членки, и свръхрегулирането. Когато е целесъобразно, тези изисквания следва да включват измерими показатели, които да служат като основа за оценяване на последиците на програмата по места.

- (19) Действията по програмите „Козлодуй“ и „Бохунице“ следва да бъдат определени в рамките на плановете за извеждане от експлоатация, представени от България и Словакия съгласно Регламент (Евратом) № 1368/2013 на Съвета. С тези плановете вече са определени обхватът на програмите, зададените крайни фази и крайни срокове за извеждането от експлоатация; те обхващат дейностите по извеждане от експлоатация, свързаните с тях графици, разходи и необходими човешки ресурси.
- (20) Действията по програмите „Козлодуй“ и „Бохунице“ следва да се извършват със съвместните финансови усилия на Съюза и съответно България и Словакия съгласно практиката на съфинансиране, въведена по предходни програми.
- (21) Регламент (Евратом) № 1368/2013 на Съвета¹⁵ следва да бъде отменен.
- (22) Специален доклад № 22/2016 на Сметната палата „Програми на ЕС за подпомагане на извеждането от експлоатация на ядрени съоръжения в Литва, България и Словакия: постигнат е известен напредък след 2011 г., но предстоят сериозни предизвикателства“ беше взет надлежно предвид.
- (23) За да се осигурят еднакви условия за прилагане на член 3 от настоящия регламент, на Комисията следва да се предоставят изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета¹⁶.

---

¹⁵ Регламент (Евратом) № 1368/2013 на Съвета от 13 декември 2013 г. за подкрепата на Съюза за програмите за подпомагане на извеждането от експлоатация на ядрени съоръжения в България и Словакия и за отмяна на регламенти (Евратом) № 549/2007 и (Евратом) № 647/2010 (ОВ L 346, 20.12.2013 г., стр. 1).

¹⁶ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

- (24) Към настоящия регламент се прилагат хоризонталните финансови правила, приети от Европейския парламент и Съвета на основание член 322 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Тези правила са установени във Финансовия регламент и определят по-специално процедурата за съставяне и изпълнение на бюджета чрез безвъзмездни средства, обществени поръчки, награди и непряко изпълнение и предвиждат проверки по отношение на отговорността на финансовите участници. [Правилата, приети на основание член 322 от Договора за функционирането на Европейския съюз, се отнасят също за защитата на бюджета на Съюза в случаите на широко разпространено незачитане на принципите на правовата държава в държавите членки, тъй като спазването на принципите на правовата държава е основна предпоставка за добро финансово управление и ефективно финансиране от Съюза].
- (25) *(заличено)*
- (26) Видовете финансиране и методите за изпълнение съгласно настоящия регламент следва да се избират в зависимост от възможността чрез тях да се осъществяват специфичните цели на действията и да се постигат резултати, като се вземат предвид по-специално разходите за проверки, административната тежест и очакваният риск от неспазване. Това следва да включва разглеждане на възможността за използване на еднократни суми, единни ставки и единични разходи, както и финансиране, което не е свързано с разходи, както е посочено в член 125, параграф 1 от Финансовия регламент,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се създава специална финансова програма за „Извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения и управление на радиоактивни отпадъци“ (наричана по-долу „програмата“) за периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2027 г., с акцент върху установените потребности на текуща основа. Тя подпомага:

- а) безопасното извеждане от експлоатация на блокове 1—4 на атомната електроцентрала „Козлодуй“ в България (програма „Козлодуй“) и на блокове 1 и 2 на атомната електроцентрала „Бохунице V1“ в Словакия (програма „Бохунице“), включително управлението на радиоактивни отпадъци, съобразно установените потребности в съответния план за извеждане от експлоатация, и
- б) изпълнението на процеса на извеждане от експлоатация и управлението на радиоактивни отпадъци от ядрените инсталации на Комисията в обектите на Съвместния изследователски център (JRC), съответно JRC-Геел в Белгия, JRC-Карлсруе в Германия, JRC-Испра в Италия и JRC-Петен в Нидерландия (програма на JRC за извеждане от експлоатация и управление на отпадъците).

С него се определят целите на програмата, бюджетът за периода 2021—2027 г., формите на финансиране от Съюза и правилата за предоставяне на такова финансиране.

Член 2
Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- (1) „извеждане от експлоатация“ означава административните и технически мерки в съответствие с националното право, които позволяват частичното или пълно премахване на регулаторния контрол от ядрено съоръжение и които са насочени към осигуряване на дългосрочна защита на населението и на околната среда, включително намаляване на нивата на остатъчни радионуклиди в материалите и на площадката на съоръжението;
- (2) „план за извеждане от експлоатация“ означава документ, съдържащ подробна информация относно предложеното извеждане от експлоатация, който обхваща следното: избраната стратегия за извеждане от експлоатация; графика, вида и последователността на дейностите по извеждане от експлоатация; прилаганата стратегия за управление на отпадъците, включително освобождаване от регулаторен контрол; предлаганата крайна фаза; съхраняването и погребването на отпадъците от извеждането от експлоатация; графика за извеждане от експлоатация; оценките за разходите за завършване на извеждането от експлоатация; както и съответните цели, очаквани резултати, междинни цели, целеви дати и съответните ключови показатели за изпълнението, включително по целесъобразност показатели, основани на придобитата стойност. Планът се изготвя от притежателя на лицензията за ядреното съоръжение и се отразява в многогодишните работни програми на програмата;
- (3) „програма „Бохунице““ означава частта на програмата, която се отнася до извеждането от експлоатация на блокове 1 и 2 на атомната електроцентрала „Бохунице V1“, разположена в Jaslovské Bohunice, Словакия;
- (4) „програма „Козлодуй““ означава частта на програмата, която се отнася до извеждането от експлоатация на блокове 1, 2, 3 и 4 на атомната електроцентрала „Козлодуй“, разположена в Козлодуй, България;

- (5) „програма на JRC за извеждане от експлоатация и управление на отпадъците“ означава частта на програмата, която се отнася до извеждането от експлоатация на ядрените съоръжения и управлението на радиоактивните отпадъци от ядрените инсталации на Комисията в обектите на Съвместния изследователски център (JRC), съответно JRC-Геел в Белгия, JRC-Карлсруе в Германия, JRC-Испра в Италия и JRC-Петен в Нидерландия.

Член 3

Цели на програмата

1. Общата цел на програмата е да се осигури финансиране за извеждането от експлоатация на ядрени съоръжения и управлението на радиоактивни отпадъци в съответствие с установените потребности.
2. Въз основа на текущите потребности за периода 2021—2027 г. програмата цели по-специално:
  - а) подпомагане на България и Словакия при изпълнението на програмите за извеждане от експлоатация „Козлодуй“ и „Бохунице“, включително при управлението и съхраняването на радиоактивни отпадъци, съобразно установените потребности в съответния план за извеждане от експлоатация, със специален акцент върху произтичащите от това предизвикателства, свързани с безопасността; и
  - б) подкрепа за програмата на JRC за извеждане от експлоатация и управление на радиоактивните отпадъци;като същевременно в рамките на програмата се създават знания в процеса на извеждането от експлоатация на ядрени съоръжения и управлението на радиоактивни отпадъци в резултат на дейностите по извеждане от експлоатация.
3. Специфичните цели на програмата са следните:
  - а) осъществяване на дейностите, включени в съответните планове за извеждане от експлоатация, демонтиране и деконтаминиране на реакторите на „Козлодуй“ и „Бохунице“, включително свързаните системи, структури, компоненти и прилежащи сгради, и безопасно управление на радиоактивните отпадъци съобразно установените потребности в съответните планове за извеждане от експлоатация, подкрепа за човешките ресурси и пристъпване към освобождаването от регулаторен контрол;

- б) подкрепа за плана за извеждане от експлоатация и осъществяване на дейностите за демонтиране и деконтаминиране на ядрените инсталации на Комисията в обектите на Съвместния изследователски център (JRC) в съответствие с националното право на държавата членка — домакин, безопасно управление на съответните радиоактивни отпадъци и по целесъобразност подготовка на възможното прехвърляне на свързаните ядрени пасиви от JRC към държавите членки — домакини. Такова прехвърляне не се налага на никоя държава членка — домакин, и е предмет на взаимно двустранно споразумение между Комисията и държавите членки — домакини. Това взаимно двустранно споразумение включва разпоредба, че всички разходи за извеждане от експлоатация на ядрените инсталации на Комисията в обектите на Съвместния изследователски център (JRC) и съхраняване на свързаните с тях радиоактивни отпадъци се заплащат от Съюза и са в пълно съответствие с Директива 2011/70/Евратом на Съвета¹⁷;
- в) подкрепа за JRC да развива връзки и да подобрява обмена между заинтересованите страни от Съюза по въпросите на извеждането от експлоатация на ядрени съоръжения, за да се осигури разпространението на знания и да се сподели придобитият опит във всички имащи отношение области като научните изследвания и иновациите, регулирането и обучението, както и за да се развият потенциални синергии на равнището на Съюза.
4. Подробното описание на специфичните цели е изложено в приложения I, II и III. Въз основа на резултата от оценката, посочена в член 10, Комисията може да изменя чрез актове за изпълнение приложения I или II в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 12, параграф 2.

---

¹⁷ Директива 2011/70/Евратом на Съвета от 19 юли 2011 г. за създаване на рамка на Общността за отговорно и безопасно управление на отработено гориво и радиоактивни отпадъци (ОВ L 199, 2.8.2011 г., стр. 48—56).

Член 4
Бюджет

1. Финансовият пакет за изпълнението на програмата в периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2027 г. е в размер на 466 000 000 EUR по текущи цени.
2. Сумата, посочена в параграф 1, се разпределя по следните категории разходи:
  - а) 63 000 000 EUR за действия по програма „Козлодуй“;
  - б) 55 000 000 EUR за действия по програма „Бохунице“;
  - в) 348 000 000 EUR за действия по програмата на JRC за извеждане от експлоатация и за управление на отпадъците, включително за действия за постигане на специфичната цел, посочена в член 3, параграф 3, буква в).
3. Бюджетна гъвкавост може да се постигне чрез преразпределяне на финансови средства между действията по програмата след извършване на оценките по член 10 и в съответствие с Финансовия регламент, като се даде приоритет на дейности, спомагащи за преодоляване на свързаните с безопасността предизвикателства, които произтичат от извеждането от експлоатация и управлението на радиоактивни отпадъци.
4. Сумата, посочена в параграф 1, може да покрива разходи по дейности за изпълнение на програмата, включени в съответните планове за извеждане от експлоатация, като например дейности за подготовка, наблюдение, контрол, одит и оценка, включително корпоративни информационни системи.
5. Бюджетните кредити за действия, които надхвърлят една финансова година, могат да се разпределят за няколко години под формата на годишни вноски.

Член 4а

Разпространение на знания

1. Знанията, създадени в процеса на изпълнение на програмата, се разпространяват на равнището на Съюза.
2. Действията за осъществяване на посочената в параграф 1 дейност се финансират в рамките на програмата на JRC за извеждане от експлоатация и управление на отпадъците. Структурирането на знанията и разпространението им в държавите членки се координира от JRC.
3. Процесът на разпространение на знания се включва и дефинира в работната програма, посочена в член 8.

Член 5

Изпълнение и форми на финансиране от Съюза

1. Програмата се изпълнява при пряко управление в съответствие с Финансовия регламент или при непряко управление от органите, определени в член 62, параграф 1, буква в) от Финансовия регламент.
2. Програмата може да предоставя финансиране чрез всяка една от формите, предвидени във Финансовия регламент.

Член 6

Допустими действия

Допустими за финансиране са само действия в изпълнение на целите, посочени в член 3 и описани в приложения I, II и III.

Член 7
Проценти на съфинансиране

Максималният процент на съфинансиране от Съюза, приложим за периода, посочен в член 4, не надвишава 50% за програмата „Козлодуй“ и 50% за програмата „Бохунице“, без да се засяга член 190, параграф 1 от Финансовия регламент. Оставащото съфинансиране се осигурява съответно от България и Словакия. Дейностите, необходими за разпространението на знания, посочени в член 4а, ще се финансират на 100% от Съюза.

Член 8
Работни програми

1. Програмата „Козлодуй“ и програмата „Бохунице“ се изпълняват чрез многогодишни работни програми в съответствие с член 110 от Финансовия регламент.
  - 1а. Многогодишната работна програма се приема в съответствие с процедурата, посочена в член 12, параграф 2.
2. Програмата на JRC за извеждане от експлоатация и управление на отпадъците се изпълнява чрез многогодишни работни програми в съответствие с процедурата, посочена в член 4 от Решение 96/282/Евратом на Комисията относно реорганизацията на Съвместния изследователски център.
  - 2а. Многогодишните работни програми, посочени в параграфи 1 и 2, отразяват плановете за извеждане от експлоатация и служат за базов сценарий за наблюдението и оценката на програмата.
3. В многогодишните работни програми по параграфи 1 и 2 се посочва текущото състояние, целите, очакваните резултати, съответните показатели за изпълнение и графикът за използването на финансовите средства, както и подробностите за разпространението на знания.

Член 9
Наблюдение и докладване

1. Показателите за докладване относно напредъка на програмата по отношение изпълнението на целите, определени в член 3, се съдържат в приложение IV.
2. Системата за отчитане на изпълнението гарантира ефикасно, ефективно и навременно събиране на данните за наблюдението на изпълнението на програмата и на нейните резултати. За тази цел на получателите на финансови средства от Съюза и по целесъобразност на държавите членки се налагат изисквания за докладване, пропорционални на общите разходи и свързаните с програмата рискове.
3. В края на всяка година Комисията изготвя доклад за напредъка при извършената през предходните години работа, който включва и процента действия, резултат от тръжни процедури, и го представя на Европейския парламент и на Съвета.

Член 10
Оценка

1. Извършват се навременни оценки, които да послужат в процеса на вземане на решения.
2. Междинната оценка на програмата се извършва, след като за изпълнението на програмата се натрупа достатъчно информация, но не по-късно от четири години след началото на периода, посочен в член 1. При междинната оценка се разглежда също и евентуалната възможност от изменение на многогодишната работна програма, посочена в член 8.
3. В края на изпълнението на програмата, но не по-късно от пет години след края на периода, посочен в член 1, Комисията извършва окончателна оценка на програмата.
4. Комисията съобщава на Европейския парламент и на Съвета заключенията от своите оценки, заедно със забележките си по тях.

Член 11

Одити

Одитите на използването на приноса от Съюза и националния принос, проведени от лица или субекти, включително различни от онези, на които институции или органи на Съюза са възложили извършването на одити, съставляват основата на общата увереност по член 127 от Финансовия регламент.

Член 12

Комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Когато становището на комитета трябва да бъде получено по писмена процедура, тази процедура се прекратява без резултат, ако в рамките на срока за даване на становище, председателят на комитета вземе такова решение или обикновено мнозинство от членовете на комитета отправят такова искане.

Член 13

Информация, комуникация и публичност

1. Получателите на финансиране от Съюза посочват неговия произход и гарантират неговата видимост (по-специално когато популяризират действията и резултатите от тях), като предоставят последователна, ефективна и пропорционална целенасочена информация на различна аудитория, включително медиите и обществеността.
2. Комисията осъществява информационни и комуникационни дейности по отношение на програмата и нейните действия и резултати. Финансовите ресурси, отпуснати за програмата, допринасят също за институционалната комуникация по политическите приоритети на Съюза, доколкото те са свързани с целите, посочени в член 3.

Член 14

Отмяна

Регламент (Евратом) № 1368/2013 се отменя.

Член 15

Преходни разпоредби

1. Настоящият регламент не засяга продължаването или промяната на действията, предприети съгласно Регламент (Евратом) № 1368/2013, който продължава да се прилага за тези действия до тяхното приключване.
2. Финансовият пакет за програмата може да покрива и разходи за техническа и административна помощ, необходими, за да се гарантира преходът между програмите „Козлодуй“ и „Бохунице“ и мерките, приети съгласно Регламент (Евратом) № 1368/2013.
3. Ако е необходимо, в бюджета могат да се записват бюджетни кредити за поети задължения и след 2027 г. за покриване на разходите, предвидени в член 4, параграф 3 от настоящия регламент, с цел да се осигури възможност за управлението на действията, които не са приключили до 31 декември 2027 г.

Член 16

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 1 януари 2021 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Съвета

Председател

1. Основната обща цел на програмата „Козлодуй“ е да се подпомогне България при управлението на свързаните с безопасността предизвикателства, произтичащи от извеждането от експлоатация на блокове 1—4 на атомната електроцентрала „Козлодуй“. Основните предизвикателства по отношение на безопасността, които трябва да се преодолеят с помощта на програмата, са следните:
  - а) демонтиране и деконтаминиране на реакторните помещения и компоненти в съответствие с плановете за извеждане от експлоатация; напредъкът следва да се измерва въз основа на количеството и вида на отстранените материали, както и на придобитата стойност;
  - б) безопасно управление на извеждането от експлоатация и радиоактивните отпадъци съобразно установените потребности в съответния план за извеждане от експлоатация, на активните материали и демонтажните материали, включително деконтаминирането им за временно съхраняване или за погребване (в зависимост от категорията на отпадъците), и при необходимост доизграждане на инфраструктурата за управление на отпадъците и материалите. Тази цел трябва да бъде постигната в съответствие с плана за извеждане от експлоатация и необходимото управление на радиоактивните отпадъци; напредъкът следва да се измерва въз основа на количеството и вида на материалите, освободени от регулаторен контрол, на безопасно съхраняваните или погребаните отпадъци, както и на придобитата стойност;
  - в) по-нататъшно понижаване на нивото на класификация на радиологичните рискове; тази цел трябва да се измерва чрез оценка на безопасността на дейностите и на съоръжението, като се идентифицират начини, по които могат да възникнат потенциални експозиции, и се оценяват вероятностите и мащабите на потенциалните експозиции. Освобождаването на съоръженията от регулаторен контрол до съответните равнища, освободени от регулаторен контрол, е планирано да се извърши до 2030 г. в програмата „Козлодуй“.
2. Основната обща цел на програмата се допълва от целта за повишаване на европейската добавена стойност на програмата чрез принос към разпространението на знания (генерирани при изпълнението ѝ) за всички държави — членки на ЕС, по отношение на процеса на извеждане от експлоатация. През финансовия период, започващ през 2021 г., програмата трябва да постигне следните резултати:

- а) развиване на връзки и обмен между заинтересованите страни в ЕС (напр. държави членки, органи по безопасността, оператори на комунални инфраструктури и оператори по извеждане от експлоатация);
- б) документиране на експлицитни знания и осигуряване на достъп до тях чрез многостранен трансфер на знания относно свързани с управлението въпроси по извеждането от експлоатация и управлението на отпадъци, на най-добри управленски практики, както и на технологичните предизвикателства и процесите по извеждане от експлоатация на оперативно и организационно равнище, за да се развият потенциални синергии на равнище ЕС.

Тези дейности могат да бъдат финансирани от Съюза на 100%.

Напредъкът трябва да бъде измерван с броя създадени продукти на знанието.

- 3. Погребването на отработено гориво и радиоактивни отпадъци в дълбоки геоложки хранилища и съответната подготовка се изключват от обхвата на финансовия пакет, определен в член 4, параграф 1 от настоящия регламент.

---

1. Основната обща цел на програмата „Бохунице“ е да се подпомогне Словакия при управлението на свързаните с безопасността предизвикателства, произтичащи от извеждането от експлоатация на блокове 1 и 2 на атомната електроцентрала „Бохунице V1“. Основните предизвикателства по отношение на безопасността, които трябва да се преодолеят с помощта на програмата, са следните:
  - а) демонтиране и деконтаминиране на реакторните помещения и компоненти в съответствие с плановете за извеждане от експлоатация; напредъкът следва да се измерва въз основа на количеството и вида на отстранените материали, както и на придобитата стойност;
  - б) безопасно управление на извеждането от експлоатация и радиоактивните отпадъци съобразно установените потребности в съответния план за извеждане от експлоатация, на активните материали и демонтажните материали, включително деконтаминирането им за временно съхраняване или за погребване (в зависимост от категорията на отпадъците), включително при необходимост доизграждане на инфраструктурата за управление на отпадъците и материалите. Тази цел трябва да бъде постигната в съответствие с плана за извеждане от експлоатация и необходимото управление на радиоактивните отпадъци; напредъкът следва да се измерва въз основа на количеството и вида на материалите, освободени от регулаторен контрол, на безопасно съхраняваните или погребаните отпадъци, както и на придобитата стойност;
  - в) по-нататъшно понижаване на нивото на класификация на радиологичните рискове; тази цел трябва да се измерва чрез оценка на безопасността на дейностите и на съоръжението, като се идентифицират начини, по които могат да възникнат потенциални експозиции, и се оценяват вероятностите и мащабите на потенциалните експозиции. Освобождаването на съоръженията от регулаторен контрол до съответните равнища, освободени от регулаторен контрол, е планирано да се извърши до 2025 г. в програмата „Бохунице“.
2. Основната обща цел на програмата се допълва от целта за повишаване на европейската добавена стойност на програмата чрез принос към разпространението на знания (генерирани при изпълнението ѝ) за всички държави — членки на ЕС, по отношение на процеса на извеждане от експлоатация. През финансовия период, започващ през 2021 г., програмата трябва да постигне следните резултати:
  - а) развиване на връзки и обмен между заинтересованите страни в ЕС (напр. държави членки, органи по безопасността, оператори на комунални инфраструктури и оператори по извеждане от експлоатация);

- б) документиране на експлицитни знания и осигуряване на достъп до тях чрез многостранен трансфер на знания относно свързани с управлението въпроси по извеждането от експлоатация и управлението на отпадъци, на най-добри управленски практики, както и на технологичните предизвикателства и процесите по извеждане от експлоатация на оперативно и организационно равнище, за да се развият потенциални синергии на равнище ЕС.

Тези дейности могат да бъдат финансирани от Съюза на 100%.

Напредъкът трябва да бъде измерван с броя създадени продукти на знанието.

3. Погребването на отработено гориво и радиоактивни отпадъци в дълбоки геоложки хранилища и съответната подготовка се изключват от обхвата на финансовия пакет, определен в член 4, параграф 1 от настоящия регламент.

---

1. Основната обща цел на програмата на JRC за извеждане от експлоатация и управление на отпадъци е да се продължи извеждането от експлоатация на инсталациите на Комисията в четири обекта на JRC: JRC-Геел в Белгия, JRC-Карлсруе в Германия, JRC-Испра в Италия и JRC-Петен в Нидерландия, както и безопасното управление на отработеното гориво, ядрените материали и радиоактивните отпадъци. Основната обща цел на програмата се допълва от целта за повишаване на европейската добавена стойност на програмата чрез разпространението на знания (генерирани при изпълнението ѝ) за всички държави — членки на ЕС, по отношение на процеса на извеждане от експлоатация. Дейностите, финансирани по тази програма за периода 2021—2027 г., трябва да постигнат следните резултати:

1.1. За всички обекти:

- а) безопасно управление на радиоактивни отпадъци, ядрени материали и отработено гориво;
- б) проучване и разработване на варианти за прехвърляне на задълженията по извеждане от експлоатация и управление на отпадъците на държавата членка — домакин, въз основа на взаимно двустранно споразумение, сключено с Комисията;
- в) развиване на връзки и обмен между заинтересованите страни в ЕС (напр. държави членки, органи по безопасността, оператори на комунални инфраструктури и оператори по извеждане от експлоатация);
- г) документиране на експлицитни знания и осигуряване на достъп до тях чрез многостранен трансфер на знания относно свързани с управлението въпроси по извеждането от експлоатация и управлението на отпадъци, на най-добри управленски практики, както и на технологичните предизвикателства и процесите по извеждане от експлоатация на оперативно и организационно равнище, за да се развият потенциални синергии на равнище ЕС.

1.2. В JRC-Испра (в зависимост от издаването на съответните разрешения от италианските органи за безопасност) в съответствие с националното право:

- а) извличане, третиране и безопасно съхраняване на стари отпадъци;
- б) извличане, третиране и безопасно съхраняване на ядрени материали и отработено гориво;
- в) извеждане от експлоатация на спрени ядрени съоръжения.

В JRC-Карлсруе (в зависимост от издаването на съответните разрешения от германските органи за безопасност) в съответствие с националното право:

- г) извеждане от експлоатация на остаряло оборудване;
- д) минимизиране на инвентара от радиоактивни отпадъци, ядрени материали и отработено гориво;
- е) извеждане от експлоатация на спрени ядрени съоръжения и съхраняване на свързаните радиоактивни отпадъци;
- ж) подготвителни етапи на извеждането от експлоатация на сградни части.

1.3. В JRC-Петен (в зависимост от издаването на съответните разрешения от нидерландските органи за безопасност) в съответствие с националното право:

- а) минимизиране на инвентара от радиоактивни отпадъци, ядрени материали и отработено гориво;
- а1) извличане, третиране и безопасно управление на стари радиоактивни отпадъци;
- б) подготвителни етапи за извеждането от експлоатация на реактора с висока плътност на неутронния поток;
- б1) извеждане от експлоатация на съоръженията на реактора с висока плътност на неутронния поток и безопасно управление на свързаните радиоактивни отпадъци.

1.4. В JRC-Геел (в зависимост от издаването на съответните разрешения от белгийските органи за безопасност) в съответствие с националното право:

- а) извеждане от експлоатация на остаряло оборудване;
- б) минимизиране на инвентара от радиоактивни отпадъци и ядрени материали;
- в) подготвителни етапи на извеждането от експлоатация на сградни части.

Постигнатият напредък трябва да се измерва по целесъобразност въз основа на количеството и вида на безопасно съхраняваните или погребаните отпадъци, количеството и вида на безопасно съхраняваните или погребаните ядрени материали и отработено гориво и количеството и вида на отстранените материали. Напредъкът при изпълнението на програмата трябва по правило да се измерва чрез очаквани резултати, междинни цели, целеви дати и съответните ключови показатели за изпълнението, включително по целесъобразност показатели, основани на придобитата стойност.

2. Основната обща цел на програмата се допълва от целта за повишаване на европейската добавена стойност на програмата чрез разпространението на знания (генерирани при изпълнението ѝ) за всички държави — членки на ЕС, по отношение на процеса на извеждане от експлоатация. През финансовия период, започващ през 2021 г., програмата трябва да постигне следните резултати:

- 2.1. развиване на връзки и обмен между заинтересованите страни в ЕС (напр. държави членки, органи по безопасността, оператори на комунални инфраструктури и оператори по извеждане от експлоатация);
- 2.2. документиране на експлицитни знания и осигуряване на достъп до тях чрез многостранен трансфер на знания относно свързани с управлението въпроси по извеждането от експлоатация и управлението на отпадъци, на най-добри управленски практики, както и на технологичните предизвикателства и процесите по извеждане от експлоатация на оперативно и организационно равнище, за да се развият потенциални синергии на равнище ЕС.

Напредъкът трябва да бъде измерван с броя създадени продукти на знанието и тяхното популяризиране.

3. Погребването на отработено гориво и радиоактивни отпадъци в дълбоки геоложки хранилища е включено в обхвата на програмата в съответствие с изискванията на приложимата Директива 2011/70/Евратом на Съвета.

Показатели

(1) Управление на радиоактивните отпадъци:

- a) количество и вид на безопасно съхраняваните или погребаните отпадъци с годишни цели по вид, отговарящи на ключовите етапи на програмата.

(2) Демонтиране и деконтаминиране:

- a) количество и вид на отстранените материали с годишни цели по вид, отговарящи на ключовите етапи на програмата.

